

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

بررسی رخدادهای ایران پس از انقلاب اسلامی

(۳۵)

سال سی و پنجم انقلاب-۱۳۹۲

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: دارابی

۱	■ مقدمه	۱
۲	اهم رخدادهای سال سی و پنجم انقلاب - ۱۳۹۲	۲
۳	■ سیاسی و امنیتی	۳
۳	برگزاری انتخابات یازدهمین دوره ریاست جمهوری ایران	۳
۳	گفتگوی روسای جمهوری ایران و آمریکا	۳
۴	دستیابی به توافق اولیه هسته‌ای	۴
۵	حمله تروریست‌ها به مرزبانان ایران	۵
۵	دستاوردهای دفاعی	۵
۶	■ اقتصادی	۶
۶	بازداشت متهم پرونده فساد نفتی	۶
۷	ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۷
۸	■ اجتماعی	۸
۸	وقوع دو زمین‌لرزه در کشور	۸
۸	راه‌اندازی نخستین پایگاه «رصد و مراقبت فضایی»	۸
۸	پرتاب کاوشگر پژوهش و اعزام دومین میمون به فضا	۸
۹	ابلاغ سیاست‌های کلی «ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور»	۹
۹	راه‌یابی تیم ملی فوتبال ایران به جام جهانی برزیل	۹
۹	قهرمانی تیم کشتی آزاد ایران	۹
۹	■ جمع‌بندی	۹

بهمن امسال، انقلاب اسلامی ایران چهل ساله شد. این انقلاب در چهار دهه گذشته با مسائل و حوادث گوناگونی مواجه شده و دستاوردهای بسیاری به همراه داشته است. برای فهم قدرت و عظمت انقلاب در حال حاضر، نه تنها شناخت زمینه‌های شکل‌گیری و ویژگی‌های منحصر به فرد آن، بلکه وقایعی که از سر گذرانده نیز ضروری است. بر این اساس بنا داریم در چهل شماره تاریخ ۴۰ ساله انقلاب را بررسی کنیم.^۱ این شماره به تحولات و مسائل ایران در سال سی و پنجم انقلاب اختصاص دارد. انتخاب حسن روحانی، به عنوان رئیس جمهور، دستیابی به توافق اولیه هسته‌ای، بازداشت متهم پرونده فساد نفتی، ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و راه‌یابی تیم فوتبال ایران به جام جهانی برزیل از جمله رخدادهای مهم ایران در سال ۱۳۹۲ است.

۱. منبع اصلی برای بررسی این رخدادها، رسانه‌ها است.

□ اهم رخدادهای سال سی و پنجم انقلاب – ۱۳۹۲

■ برگزاری انتخابات یازدهمین دوره ریاست جمهوری ایران

انتخابات یازدهمین دوره ریاست جمهوری، ۲۴ خرداد ۱۳۹۲ برگزار شد. در این انتخابات هشت نامزد (علی اکبر ولایتی، سعید جلیلی، غلامعلی حداد عادل، محسن رضایی، حسن روحانی، محمدرضا عارف، محمد غرضی و محمد باقر قالیباف) حضور داشتند که غلامعلی حداد عادل و محمدرضا عارف چند روز قبل از برگزاری انتخابات انصراف دادند. طبق اعلام وزارت کشور، ۷۲ درصد واجدان شرایط رأی دهی^۱، در انتخابات شرکت و حسن روحانی را با اکثریت مطلق آرا، به عنوان رئیس جمهور انتخاب کردند.^۲ همزمان با انتخابات ریاست جمهوری، انتخابات چهارمین دوره شوراهای اسلامی شهر و روستا نیز در هزار و ۲۱۳ شهر و ۳۵ هزار و ۱۴۴ روستا برگزار شد. از مجموع کسانی که در رقابت انتخابات شوراهای ثبت نام کردند ۱۷۹ هزار و ۲۹۲ انتخاب شدند.^۳

■ گفتگوی روسای جمهوری ایران و آمریکا

پنجم مهر ۱۳۹۲ نخستین بار رؤسای جمهور ایران و آمریکا تلفنی گفتگو کردند. حسن روحانی که به منظور شرکت در اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد به نیویورک سفر کرده بود، در آخرین روز سفر خود با باراک اوباما، رئیس جمهور آمریکا درباره پایان دادن به مناقشه هسته‌ای گفت‌وگو کرد.^۴ به نوشته پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، در حالی که رئیس جمهوری اسلامی ایران در حال حرکت از محل اقامت خود به سمت فرودگاه برای خروج از نیویورک بود، این تماس برقرار شد و طرفین پیرامون مسائل مختلف با یکدیگر گفتگو کردند. رؤسای جمهوری ایران و آمریکا، همچنین وزرای امور خارجه خود را مأمور کردند تا هر چه زودتر زمینه همکاری‌های لازم را فراهم آورند.^۵

۱. بیش از ۳۶ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از ۵۰ میلیون و ۴۸۳ هزار و ۱۹۲ واجدان شرایط رأی دهی.

۲. ستاد انتخابات وزارت کشور، گزارش نهایی یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، ۱۳۹۲/۲/۲۵؛ <https://www.moi.ir/portal/home/?news>

۳. خبرگزاری ایسنا، گزارش دبیر ستاد انتخابات از پروسه انتخابات شوراهای، ۱۳۹۲/۴/۲۹

۴. روحانی نهم مهر ۱۳۹۲ در جمع نمایندگان مجلس گفت: "یک هجمه تبلیغاتی شدیدی در آمریکا علیه اوباما شروع شد و آن بحث این بود که آمریکا در این سفر تحقیر شده بود و من چند شبکه را آخر شب خودم گوش کردم، دیدم بحث‌ها چه است. مثلاً تیتراژها این بود که روحانی دست رد به سینه اوباما زد. ایران، آمریکا را تحقیر کرد، اوباما تحقیر شد، کاخ سفید تحقیر شد. من از این تبلیغات خوشحال نبودم، نه اینکه آمریکا تحقیر شد یا نشد چون بحث این است که ما یک هدف مهمی پیش رو داریم، ما باید مسئله هسته‌ای را عزت‌مندانه حل و فصل کنیم. برای ما هدف مهم است نه تنها در سیاست خارجی، در همه امور مهم ما باید اهم و مهم کنیم و بسیاری از موارد مهم را فدای اهم کنیم. این دستور عقل است و این دستور شرع است. من نمی‌خواستم این کار بشود و لذا صبح فردا وقتی مسئولین رسانه‌ها با من ملاقات داشتند یک نفر از مسئولین رسانه‌ها به من گفت: فلانی تو چرا آمریکا را در این سفر تحقیر کردی؟ من آنجا پاسخ دادم با اینکه off the record بود، گفتم: من قصد تحقیر نداشتم، من علی‌الاصول مشکلی ندارم که با آمریکایی‌ها مذاکره کنم یا حرف بزنم، منتها زمان کم بود ما باید خیلی چیزها را هماهنگ می‌کردیم... روز پایانی که می‌خواستم از نیویورک برگردم ... من نماز ظهر و عصر را که خواندم، گفتند بحث این شده که حالا که نیم ساعتی فرصت دارید، از کاخ سفید به شما زنگی بزنند و به شما بگویند سفر شما به خیر. شما این را جواب بدهید و من گفتم این چیست؟ همه دوستان بر این مسئله اصرار کردند، اتفاق نظر داشتند که اگر شما می‌گویید آن تحقیر نباید بشود، فضای آمریکا باید تعدیل شود، دشمنان نتوانند سوء استفاده کنند، حتی گفتند آقای نتانیاهو دارد به آمریکا می‌رسد و فردا می‌آید و بهانه می‌شود و اصرار کردیم و گفتیم وقت ما که تمام شده و باید حرکت کنیم، در همین حین موبایل سفیر ما زنگ خورد و کاخ سفید پشت خط بود. ما در این مکالمه تلفنی کوتاه که من فکر می‌کنم یک ربع یا ۲۰ دقیقه شاید طول کشید، اساس بحث ما در این مکالمه تلفنی بحث هسته‌ای بود." (پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، ۱۳۹۲/۷/۱۰، <http://www.president.ir/fa/> ۷۲۱۰۹)

۵. پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، ۱۳۹۲/۵/۵، <http://www.president.ir/fa/> ۷۱۹۹۰

در داخل کشور برخی فعالان سیاسی از برقراری تماس میان روسای جمهوری ایران و آمریکا انتقاد کردند. رهبر معظم انقلاب هم اندکی پس از بازگشت رئیس جمهور و هیئت همراه از نیویورک، ضمن حمایت از "تلاش‌های دیپلماتیک و تحرک" دولت در این زمینه فرمودند: "البته برخی از آنچه در سفر نیویورک پیش آمد، به نظر ما بجا نبود." برخی‌ها بر این باورند که این جمله به دیدار وزیر خارجه ایران و آمریکا و گفتگوی تلفنی روحانی و اوباما اشاره دارد.^۲

▪ دستیابی به توافق اولیه هسته‌ای

با انتخاب روحانی و احاله مسئولیت پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه، دور جدیدی از مذاکرات ایران و ۵+۱ آغاز شد.^۳ سوم آذر ۱۳۹۲ طرفین، به توافقی شش ماهه و تمدید شدنی دست یافتند تا بر سر دستیابی به توافق دائم با هم گفتگو کنند. هدف این مذاکرات دستیابی به راه حل جامع مورد توافق و بلندمدت برای تضمین صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران ذکر شد.^۴ با وجود اینکه در این توافق ذکر شده بود شورای امنیت سازمان ملل متحد و اتحادیه اروپا هیچ تحریم

۱. بیانات در مراسم تحلیف و اعطای سردوشی دانشجویان دانشگاه‌های افسری ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۲/۷/۱۳

۲. روزنامه کیهان، ۱۳۹۲/۷/۱۶

۳. مذاکرات ژنو-۱، ۲۳ و ۲۴ مهر ۱۳۹۲؛ مذاکرات ژنو ۲- ۱۶ و ۱۷ آبان ۱۳۹۲؛ مذاکرات ژنو ۳- ۲۹ آبان تا ۳ آذر ۱۳۹۲

۴. بر اساس این توافق، ایران اقدامات داوطلبانه زیر را به انجام می‌رساند:

- نیمی از اورانیوم موجود غنی شده ۲۰ درصد را به صورت اکسید ۲۰ درصد برای تولید سوخت راکتور تحقیقاتی تهران ذخیره نماید. بقیه UF₆ ۲۰ درصد را به مواد کمتر از پنج درصد رقیق نماید. خط برگشت پذیر نیز وجود نداشته باشد. - ایران اعلام می‌کند که برای این دوره شش ماهه، اورانیوم را به سطح بالاتر از پنج درصد غنی‌سازی نکند. - ایران اعلام می‌کند که فعالیت‌های خود در تاسیسات سوخت هسته‌ای نطنز، فردو و یا راکتور اراک را که توسط آژانس با نام IR-۴۰ شناسایی می‌شود، بیش از این گسترش نخواهد داد. - همان‌گونه که ایران در برنامه عملیاتی کردن تاسیسات تبدیل مواد، به آژانس اعلام کرده است، با آغاز خط تبدیل مواد UF₆ غنی شده تا پنج درصد به UF₆ ۲۰، ایران تصمیم دارد مواد UF₆ جدید غنی شده را تا سطح پنج درصد طی شش ماه آینده به اکسید تبدیل کند. - محل‌های جدید برای غنی‌سازی ایجاد نمی‌شود. - ایران برنامه تحقیق و توسعه (R & D) تحت نظارت، از جمله برنامه تحقیق و توسعه جاری غنی‌سازی خود را که با هدف انباشت اورانیوم غنی شده صورت نمی‌گیرد، ادامه خواهد داد. - عدم بازفرآوری یا ساخت تاسیساتی که توانایی بازفرآوری داشته باشند. نظارت‌های بیشتر: ارائه اطلاعات مشخص به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، شامل اطلاعات در خصوص طرح‌های تاسیسات هسته‌ای ایران، توصیف ساختمان‌ها در هر یک از سایت‌های هسته‌ای، توصیفی از سطح عملیاتی که در هر یک از اماکن که به فعالیت‌های هسته‌ای مشخص اشتغال دارند، اطلاعات در خصوص معادن و تخلیص و اطلاعات در خصوص منابع اولیه. - ارائه پرسشنامه جدید فنی راکتور اراک به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که توسط آژانس با نام IR-۴۰ شناسایی می‌شود. - اتخاذ گام‌های لازم برای موافقت با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای انعقاد "رهیافت پادمان" در مورد راکتور اراک که توسط آژانس با نام IR-۴۰ شناسایی می‌شود. - دسترسی روزانه بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به فردو و نطنز با هدف بررسی فایل‌های ضبط شده دوربین‌ها در مواقعی که آنها برای بازرسی‌های دوره‌ای موسوم به DIV، IIV، PIV و بازرسی‌های سرزده در سایت حضور ندارند. - دسترسی هدایت شده بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به: کارگاه‌های مونتاژ سانتریفیوژ - کارگاه‌های تولید روتور سانتریفیوژ و محل‌های نگهداری، و معادن اورانیوم و تخلیص اورانیوم.

در مقابل، ۳+۳، اقدامات داوطلبانه زیر را انجام خواهند داد:

- توقف تلاش برای کاهش خرید نفت خام ایران به نحوی که مشتریان فعلی بتوانند میانگین میزان کنونی خرید نفت خام خود از ایران را کماکان ادامه دهند. بازگشت مبالغ مشخص از عواید فروش نفت ایران در خارج از کشور به ایران. در مورد معاملات نفتی مذکور، تحریم‌های اتحادیه اروپا و آمریکا بر بیمه و خدمات حمل و نقل مرتبط، تعلیق می‌شوند. - تعلیق تحریم‌های آمریکا و اتحادیه اروپا بر: صادرات پتروشیمی ایران و نیز تعلیق تحریم- خدمات مرتبط؛ طلا و فلزات گران‌بها، و تعلیق تحریم- خدمات مرتبط؛ تعلیق تحریم‌های آمریکا بر صنعت خودرو و تعلیق تحریم‌های خدمات مرتبط؛ صدور گواهی عرضه و نصب قطعات یدکی برای ایمنی پرواز هواپیماهای غیرنظامی ایران و خدمات مرتبط. صدور گواهی بازرسی‌های مرتبط با ایمنی و تعمیرات در ایران و همچنین خدمات مرتبط؛ عدم صدور قطعنامه‌های جدید تحریم هسته‌ای توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد- عدم صدور قطعنامه‌های جدید تحریم هسته‌ای از سوی اتحادیه اروپا - دولت آمریکا، در چارچوب اختیارات قانونی رئیس جمهور و کنگره از تحمیل تحریم‌های جدید هسته‌ای خودداری خواهد کرد. - یک کانال مالی به منظور تسهیل تجارت امور انسان‌دوستانه برای تامین نیازهای داخلی ایران با استفاده از درآمدهای نفتی ایران در خارج از کشور ایجاد خواهد شد. تجارت امور انسان‌دوستانه شامل مرادفات تجاری مرتبط با تولیدات غذایی و کشاورزی، دارو، تجهیزات دارویی و مخارج پزشکی بیماران خارج از کشور خواهد بود. این کانال مالی شامل بانک‌های خارجی مشخص و بانک‌های ایرانی غیر تحریم شده خواهد بود که هنگام ایجاد این کانال مالی مشخص خواهند شد. (خبرگزاری فارس، وزارت خارجه ایران منتشر کرد: ترجمه رسمی متن کامل توافقنامه هسته‌ای ایران و ۵+۱، ۱۳۹۲/۹/۳)

جدیدی را علیه فعالیت‌های هسته‌ای ایران وضع نخواهند کرد و دولت آمریکا، با همکاری مستمر و ایفای نقش متناسب رئیس‌جمهور و کنگره، مانع اعمال تحریم‌های جدید علیه فعالیت‌های هسته‌ای ایران خواهد شد، ماشین تحریم علیه ایران متوقف نشد. بر پایه گزارش وزارت خزانه‌داری آمریکا در مدت حدود هشت‌ماه پس از توافق ژنو، آمریکا بیش از ۵۵ مورد تحریم جدید علیه شرکت‌ها، بانک‌ها و افراد با ادعای ارتباط با برنامه‌ی هسته‌ای ایران یا مسائل حقوق بشر و تروریسم اعمال کرد. اتحادیه اروپا نیز ۱۷ شرکت و فرد را در ارتباط با ایران تحریم کرد.^۱

▪ حمله تروریست‌ها به مرزبانان ایران

اوایل آبان ۱۳۹۲ تروریست‌ها با حمله به گشت مرزبانی در منطقه سراوان استان سیستان و بلوچستان، ۱۴ نفر از مرزبانان را شهید و شش نفر دیگر را مجروح کردند. به گفته معاون سیاسی امنیتی استاندار سیستان و بلوچستان، تروریست‌های مسلح وابسته به بیگانه که از طریق مرز پاکستان وارد کشور شده بودند، بعد از درگیری و به شهادت رساندن مرزبانان کشور و با دادن تلفات به خاک پاکستان متواری شدند.^۲ تروریست‌ها ۱۸ بهمن همان سال هم، پنج دیده‌بان مرزبانی را در مرز جکیگور سیستان و بلوچستان ربودند و به پاکستان منتقل کردند.^۳ تروریست‌ها یک نفر از این مرزبانان را به شهادت رساندند؛ چهار نفر دیگر هم ۱۷ فروردین ۱۳۹۳ به کشور بازگشتند.^۴

▪ دستاوردهای دفاعی

- آزمایش موفقیت‌آمیز نسل جدید موشک بالستیک

در سی و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، متخصصان وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در سازمان صنایع هوافضا و سازمان صنایع دفاع، نسل جدید موشک بالستیک برد بلند بارانی را با موفقیت آزمایش کردند. نسل جدید این موشک زمین به زمین با سر جنگی بارانی، برای انهدام جنگ‌افزارها و تجهیزات نظامی دشمن طراحی و تولید شد. گریز از سامانه‌های ضد موشکی دشمن، قابلیت تخریب اهداف گسترده و امکان تخریب چند هدف مجزا از یکدیگر از ویژگی‌های این موشک است. همزمان موشک هدایت لیزری هوا به سطح و سطح به سطح با نام "بینا" رونمایی شد. موشک بینا هدایت شونده لیزری است که قابلیت شلیک از هواپیماها و انواع سکوها پر تاب زمینی را دارد.^۵

- رونمایی از سامانه‌های شبیه‌ساز موشک‌های هاگ و اسکای‌گارد

سامانه‌های شبیه‌ساز موشک‌های هاگ و اسکای گارد هشتم بهمن ۱۳۹۲ در دانشگاه پدافند هوایی خاتم الانبیاء رونمایی شد. با استفاده از این شبیه‌سازها که کاملاً مستقل و بدون نیاز به سامانه‌های عملیاتی استفاده می‌شود، می‌توان اهداف را

۱. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، «مذاکره با آمریکا» در رفع تحریم فایده‌ای نداشت: ۵۵ مورد تحریم هسته‌ای پس از توافق ژنو توسط آمریکا، ۱۳۹۳/۵/۲۵

۲. واحد مرکزی خبر، شهادت ۱۴ مرزبان هنگ مرزی سراوان در درگیری با اشرار، ۱۳۹۲/۸/۴

۳. خبرگزاری ایسنا، گروهک تروریستی جیش‌العدل مسوولیت ربودن مرزبانان ایرانی را به عهده گرفت، ۱۳۹۲/۱۱/۲۰

۴. پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران، اطلاعیه روابط عمومی وزارت اطلاعات در خصوص آزادی مرزبانان کشور، ۱۳۹۳/۱/۱۷

<http://www.vaja.ir/Portal/Home>

۵. واحد مرکزی خبر، آزمایش موفقیت‌آمیز موشک بالستیک برد بلند بارانی، ۱۳۹۲/۱۱/۲۲

در مقیاس‌های واقعی و در کلاس‌های مختلف موشک، هواپیما، بالگرد و پهپاد شبیه‌سازی کرد. این سامانه‌های شبیه‌ساز توانایی انجام تاکتیک‌های مختلف رزمی را با آرایش‌های متفاوت برای آموزش تخصصی پدافند دارد.^۱

- رونمایی از «شاهد ۱۲۹»، هواپیمای جنگنده بدون سرنشین

همزمان با هفته دفاع مقدس، هواپیمای بدون سرنشین رزمی نیروی هوافضای سپاه با نام شاهد ۱۲۹ رونمایی و عملیاتی شد. طراحی و ساخت این نوع پرنده که تا آن زمان در انحصار آمریکا بود، با تلاش متخصصان نیروی هوافضای سپاه، انجام شد. شاهد ۱۲۹، توانایی حمل همزمان هشت بمب یا موشک هوشمند سدید، ساخت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را دارد و برای اهداف ثابت و متحرک طراحی شده است. دقت در هدف‌گیری با شعاع عملیاتی هزار و ۷۰۰ کیلومتر و ۲۴ ساعت مداومت پروازی با یک بار سوخت‌گیری از ویژگی‌های این هواپیمای بدون سرنشین رزمی ایرانی است. سقف پروازی این پهپاد ۲۴ هزار پاست و می‌تواند با هزینه بسیار پایین، مأموریت دفاع از میهن را انجام دهد.^۲

- رونمایی از «فطرس»، جدیدترین پهپاد راهبردی ایران

فطرس، بزرگ‌ترین هواپیمای بدون سرنشین راهبردی کشور، آبان ۱۳۹۲ رونمایی شد. این پهپاد با شعاع عملیاتی تا دو هزار کیلومتر، سقف پرواز ۲۵ هزار پا و قابلیت ۱۶ تا ۳۰ ساعت پرواز مداوم، قادر است علاوه بر مأموریت‌های شناسایی و مراقبت، با مسلح شدن به موشک‌های هوا به سطح و انواع راکت‌ها، مأموریت رزمی انجام دهد. مواظبت از مرزهای دریایی و خشکی، دیده‌بانی از خطوط لوله نفت و مخابرات، کنترل ترافیک جاده‌ها، دیده‌بانی مناطق حادثه‌دیده در زلزله، آتش‌سوزی و سیل، محیط‌بانی و ارسال فیلم و عکس‌های دقیق در مدت مأموریت، از قابلیت‌های پهپاد فطرس است.^۳

■ اقتصادی

جهت‌گیری کلی سیاست‌های پولی، اعتباری، نظارتی و ارزی بانک مرکزی در سال ۱۳۹۲ بر استفاده از رویکردهای علمی در مدیریت رفتار بازار و رعایت اصول پایداری اقتصاد کلان استوار بود. دستاورد ملموس اقتصاد، کاهشی شدن نرخ و شتاب تورم پس از یک دوره افزایش مداوم بود. نرخ تورم که در هفت ماه اول سال ۱۳۹۲ روندی فزاینده پیدا کرده بود، از ۴۰ و چهار دهم درصد در مهر ۱۳۹۲ به ۳۴ و هفت دهم درصد در پایان سال رسید.^۴

■ بازداشت متهم پرونده فساد نفتی

نهم دی ۱۳۹۲ دفتر سخنگوی قوه قضاییه از بازداشت «بابک زنجانی» خبر داد. عودت ندادن دو میلیارد و ۶۰ میلیون یورو به دولت از محل فروش نفت و پتروشیمی‌ها از جمله دلایل بازداشت بابک زنجانی اعلام شد.^۵ حدود دو سال بعد، نخستین جلسه رسیدگی به این پرونده (موسوم به پرونده فساد نفتی) برگزار و طی آن بابک زنجانی و چند نفر از هم‌دستانش به

۱. واحد مرکزی خبر، رونمایی از سامانه‌های شبیه‌ساز موشک‌های هاگ و اسکای گارد، ۱۳۹۲/۱۱/۸

۲. خبرگزاری فارس، تصاویر پهپاد دوربرد و موشک‌انداز سپاه با نام «شاهد ۱۲۹» منتشر شد، ۱۳۹۲/۷/۵

۳. خبرگزاری ایسنا، پهپاد «فطرس» رونمایی شد/قابلیت شناسایی، مراقبت و حمل موشک در شعاع ۲۰۰۰ کیلومتر، ۱۳۹۲/۸/۲۷

۴. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، خلاصه تحولات اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۲، تاریخ انتشار: دی ماه ۱۳۹۳، https://www.cbi.ir/SimpleList/AnnualReview_fa.aspx

۵. واحد مرکزی خبر، ۱۳۹۲/۱۰/۱۰

اتهام افساد فی الارض از طریق اخلاص در نظام اقتصادی کشور، کلاهبرداری از شرکت ملی نفت، بانک مسکن و تامین اجتماعی، پولشویی، جعل ۲۴ فقره اسناد بانکی و صورت حساب‌های بانکی، جعل حواله‌های ارزی و جعل دستور انتقال بین بانک‌ها محاکمه شدند.^۱ ۱۶ اسفند ۱۳۹۴ سخنگوی قوه قضاییه از صدور حکم اعدام برای سه متهم پرونده خبر داد و گفت دادگاه علاوه بر اعدام، متهمان را به رد مال شاکي و شرکت ملی نفت ایران و جزای نقدی یک چهارم پولشویی محکوم کرد.^۲

■ ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

رهبر انقلاب ۲۹ بهمن ۱۳۹۲ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را به سران قوا و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ کردند. آیت‌الله خامنه‌ای پیروی از الگوی علمی و بومی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی را عامل شکست و عقب‌نشینی دشمن در جنگ تحمیلی اقتصادی علیه ملت ایران دانستند و تاکید کردند اقتصاد مقاومتی خواهد توانست در بحران‌های رو به افزایش جهانی، الگویی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد و زمینه و فرصت مناسب را برای نقش‌آفرینی مردم و فعالان اقتصادی در تحقق حماسه اقتصادی فراهم کند. این سیاست‌ها که با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، تدوین شده است، شامل این موارد است:

۱. تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور.^۳ پیشتازی اقتصاد دانش بنیان.^۳ محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد.^۴ استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری.^۵ سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف.^۶ افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به‌ویژه در اقلام وارداتی)،^۷ تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی.^۸ مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف.^۹ اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور.^{۱۰} حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات.^{۱۱} توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور.^{۱۲} افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور.^{۱۳} مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز.^{۱۴} افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور.^{۱۵} افزایش ارزش افزوده.^{۱۶} صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور.^{۱۷} اصلاح نظام درآمدی دولت.^{۱۸} افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.^{۱۹} شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن.^{۲۰} تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد.^{۲۱} تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان‌سازی آن.^{۲۲} تلاش دولت برای تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.^{۲۳} شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری.^{۲۴} افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن.^۳

۱. خبرگزاری ایسنا، گزارش ایسنا از اولین جلسه دادگاه «بابک زنجانی»، ۱۳۹۴/۷/۱۱

۲. خبرگزاری ایسنا، صدور حکم اعدام برای «بابک زنجانی»، ۱۳۹۲/۱۲/۱۶

۳. ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، ۱۳۹۲/۱۱/۲۹

■ اجتماعی

■ وقوع دو زمین‌لرزه در کشور

در نخستین ماه سال ۱۳۹۲ دو زمین‌لرزه در کشور رخ داد. ۲۰ فروردین اولین زلزله با قدرت شش و دو دهم ریشتر منطقه وسیعی از جنوب کشور به‌ویژه استان بوشهر را به لرزه درآورد. بر اثر این حادثه ۳۷ نفر جان خود را از دست دادند. زلزله دوم ۲۷ فروردین در سیستان و بلوچستان (سراوان) به وقوع پیوست. زلزله بیش از هفت و نیم ریشتری سراوان که بزرگ‌ترین زلزله ایران در ۵۰ سال منتهی به سال ۱۳۹۲ بود^۱، در ناحیه‌ای تقریباً خالی از جمعیت اتفاق افتاد و به دلیل عمق کانونی زیاد و تراکم کم جمعیت، تلفات کمی داشت. بر اثر این زمین‌لرزه، یک نفر در ایران و ۴۰ نفر در پاکستان جان باختند. این زمین‌لرزه موجب تخریب صدها منزل مسکونی در پاکستان شد. شماری از ساکنان کشورهای هند، افغانستان، پاکستان، حاشیه جنوبی خلیج فارس و هم‌چنین شهرهای کرمان، شیراز و مناطق شمال استان سیستان و بلوچستان زلزله سراوان را احساس کردند.^۲

■ راه‌اندازی نخستین پایگاه «رصد و مراقبت فضایی»

نخستین پایگاه جامع رصد و مراقبت فضایی ایران (به نام امام صادق)، ۱۹ خرداد ۱۳۹۲ در اراک افتتاح شد. ردیابی راداری، ردیابی الکترواپتیکی و ردیابی رادیویی سه روشی است که در این مرکز برای جست‌وجو و ردیابی اجسام فضایی به کار گرفته می‌شود. به گفته وزیر دفاع وقت با افتتاح این پایگاه، زنجیره فناوری فضایی در جمهوری اسلامی ایران کامل شد.^۳

■ پرتاب کاوشگر پژوهش و اعزام دومین میمون به فضا

۲۳ آذر ۱۳۹۲، دانشمندان و متخصصان فضایی جمهوری اسلامی ایران «کاوشگر پژوهش» حامل دومین میمون فضایی (فرگام) را با موفقیت به فضا پرتاب و بازیابی کردند. کاوشگر پس از سفر ۱۵ دقیقه‌ای که حدود ۵ دقیقه آن در وضعیت بی‌وزنی قرار داشت، به آرامی فرود آمد. بهمن ۱۳۹۱ دانشمندان ایرانی موفق شدند با «کاوشگر پیشگام» نخستین میمون را به فضا ارسال و به سلامت بازیابی کنند. بارزترین تفاوت میان «کاوشگر پژوهش» و پیشگام، استفاده از حامل سوخت مایع بود که زمینه انجام این مأموریت را با شتاب برخاست کمتری فراهم کرد. «سامانه ضربه‌گیر فرود»، دیگر فناوری ارتقاء یافته در «کاوشگر پژوهش» بود که با به‌کارگیری آن، ضربه واردشده به موجود زنده در لحظه برخورد به زمین کاهش چشمگیری یافت. دستیابی به این فناوری‌ها گام مؤثری در راه نزدیک شدن به شرایط مطلوب برای انجام مأموریت‌های فضایی سرنشین‌دار است.^۴ جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۷ با پرتاب نخستین ماهواره ایرانی با نام امید، وارد باشگاه فضایی جهان شد.

۱. خبرگزاری ایسنا، زلزله ۷٫۵ ریشتری امروز سراوان، بزرگ‌ترین زلزله نیم قرن اخیر ایران، گفتگو با معاون پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی، ۱۳۹۲/۱/۲۷

۲. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، <http://www.iiees.ac.ir>

۳. خبرگزاری ایرنا، نخستین پایگاه جامع رصد و مراقبت فضایی افتتاح شد، ۱۳۹۲/۰۳/۱۹

۴. واحد مرکزی خبر، کاوشگر پژوهش با موفقیت به فضا پرتاب و بازیابی شد، ۱۳۹۲/۹/۲۳

■ ابلاغ سیاست‌های کلی «ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور»

سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش، اردیبهشت ۱۳۹۲ ابلاغ شد. این سیاست‌ها شامل ۱۳ بند است^۱ که در آن بر ارتقای جایگاه آموزش و پرورش به مثابه مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه اجتماعی، بهسازی و اعلاای منابع آموزش و پرورش، تحول در ساختار مالی، اداری و نظام مدیریتی، بهینه‌سازی فضا، زیرساخت‌های کالبدی و تجهیزات مدارس، هماهنگی و انسجام بین اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ها و محتوای تعلیم و تربیت و استقرار نظام جامع رصد، نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در نظام آموزش و پرورش تاکید شده است.^۲

■ راه‌یابی تیم ملی فوتبال ایران به جام جهانی برزیل

تیم ملی فوتبال جمهوری اسلامی ایران برای چهارمین بار به جام جهانی راه یافت. ایران در رقابت‌های مقدماتی با ۵ پیروزی، یک تساوی و دو شکست با ۱۶ امتیاز به عنوان تیم نخست گروه خود، راهی جام جهانی شد.^۳ ایران پیشتر در سال‌های ۱۹۷۸ (آرژانتین)، ۱۹۹۸ (فرانسه) و ۲۰۰۶ (آلمان) در جام جهانی فوتبال حضور داشت.

■ قهرمانی تیم کشتی آزاد ایران

تیم کشتی آزاد ایران با کسب دو مدال طلا، یک نقره و دو برنز به مقام قهرمانی رقابت‌های کشتی آزاد قهرمانی جهان دست یافت. در رقابت‌های کشتی آزاد قهرمانی بزرگ‌سالان جهان، حسن رحیمی (۵۵ کیلوگرم) و رضا یزدانی (۹۶ کیلوگرم) مدال طلا گرفتند، عزت‌ا... اکبری (۷۴ کیلوگرم) به مدال نقره رسید، مسعود اسماعیل پور (۶۰ کیلوگرم) و احسان لشگری (۸۴ کیلوگرم) به مدال برنز دست یافتند. در مجموع تیم ایران با ۴۶ امتیاز قهرمان شد، روسیه با ۴۴ امتیاز به نایب‌قهرمانی رسید و گرجستان با ۲۹ امتیاز بر سکوی سوم ایستاد.^۴ این مسابقات از ۲۵ تا ۳۱ شهریور ۱۳۹۲ در بوداپست مجارستان برگزار شد.

■ جمع‌بندی

تغییر فضای سیاسی ایران و پیروزی حسن روحانی در انتخابات ریاست جمهوری مهم‌ترین رخداد در سال ۱۳۹۲ بود. با پیروزی روحانی، مذاکرات هسته‌ای جدی‌تر از قبل دنبال شد و در نهایت آذر ۱۳۹۲، بعد از ده سال مذاکره درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران، توافقی موقت به دست آمد. بر مبنای این توافق زمانمند، ایران و کشورهای گروه ۵+۱ تصمیم

۱. تحول در نظام آموزش و پرورش مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی ۲- ارتقاء جایگاه آموزش و پرورش به مثابه مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولد سرمایه اجتماعی ۳- بهسازی و اعلاای منابع آموزش و پرورش ۴- ایجاد تحول در نظام برنامه‌ریزی آموزشی و درسی ۵- اهتمام به تربیت و پرورش مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی ۶- تحول در ساختار مالی، اداری و نظام مدیریتی ۷- بهینه‌سازی فضا، زیرساخت‌های کالبدی و تجهیزات مدارس ۸- ارتقاء نقش و اختیارات مدرسه در تحقق اهداف ۹- تقویت آموزش و پرورش مناطق مرزی ۱۰- تأمین ثبات مدیریت در آموزش و پرورش ۱۱- هماهنگی و انسجام بین اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ها و محتوای تعلیم و تربیت ۱۲- ارتقاء جایگاه آموزش و پرورش از نظر شاخص‌های کمی و کیفی در سطح منطقه و جهان و ۱۳- استقرار نظام جامع رصد، نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در نظام آموزش و پرورش

۲. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، ابلاغ سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش، ۱۳۹۲/۲/۱۰

۳. واجر مرکزی خبر، ۱۳۹۲/۳/۲۸

۴. خبرگزاری ایسنا، رده‌بندی انفرادی و تیمی کشتی آزاد قهرمانی جهان، ۱۳۹۲/۶/۲۷

گرفتند ضمن اجرای اقدامات داوطلبانه مشخص، گفتگوها را تا دستیابی به توافق دائم در خصوص مسئله هسته‌ای ادامه دهند. مدت کوتاهی بعد از توافق، طرف غربی تعهد خود را در این توافق (در خصوص اعمال نکردن تحریم جدید علیه فعالیت‌های هسته‌ای) نقض و تحریم‌هایی را علیه ایران وضع کرد. در این شرایط و با توجه به ابهام در معامله با غربی‌ها، رهبر معظم انقلاب اسلامی، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را ابلاغ کردند؛ تا بر مبنای این سیاست‌ها، ایران اسلامی بتواند در بحران‌های رو به افزایش جهانی، الگوی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد و زمینه و فرصت مناسب را برای نقش‌آفرینی مردم و فعالان اقتصادی در تحقق حماسه اقتصادی فراهم کند. پرتاب کاوشگر پژوهش به همراه موجود زنده به فضا، قهرمانی تیم کشتی آزاد ایران و راه‌یابی تیم فوتبال ایران به جام جهانی برزیل از دیگر رخداد‌های سال ۱۳۹۲ بود.

